

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanska županija/kanton
DOM ZDRAVLJA „RAMA“
PROZOR-RAMA
Br. 233/23
Datum: 07.06.2023. godine
Tel: 036/770 303, fax:036/770 125
e-mail:ramadomzdravlja@gmail.com

Općina Prozor - Rama
Služba za opću upravu i društvene djelatnosti

Predmet: Informacija o stanju u oblasti primarne
zdravstvene zaštite građana u 2022. godini

Temeljem Vašeg dopisa broj 02/2-04-1189/23 od 28.04.2023. godine dostavljamo informaciju o stanju u oblasti primarne zdravstvene zaštite građana u Domu zdravlja „Rama“ u Prozoru za 2022. godinu.

Primarna zdravstvena zaštita obuhvaća praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i provođenje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika, prevenciju, liječenje i rehabilitaciju bolesti i povreda, otkrivanje i suzbijanje faktora rizika masovnih nezaraznih bolesti, specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladih, imunizaciju protiv zaraznih bolesti, liječenje i rehabilitaciju kao i palijativnu njegu u kući.

Dom zdravlja pruža usluge primarne zdravstvene zaštite kroz timove obiteljske medicine, laboratorijsku dijagnostiku, službu za radiologiju, higijensko-epidemiološku službu, službu za zaštitu žena, stomatološku službu, pedijatrijsku službu, fizikalnu medicinu, službu za hitnu medicinsku pomoć kao i službe u zajednici.

U našoj ustanovi osigurana je i specijalističko-konzultativna djelatnost, koju uz specijaliste doma zdravlja pružaju i specijalisti drugih ustanova, a u skladu s ugovorom sa ZZO.

Dom zdravlja upošljava 11 doktora medicine i 4 doktora stomatologije, od toga jedan specijalist ortodoncije. Od ukupno 11 liječnika 8 je specijalista određenih grana medicine, a 2 liječnika su trenutno na specijalizaciji:

- 2 specijalista obiteljske medicine
- 1 specijalist interne medicine (završen PAT) – na subspecijalizaciji iz kardiologije
- 2 specijalista pedijatrije (završen PAT)
- 1 specijalist za bolesti uha, nosa i grla (završen PAT)
- 1 specijalist ginekologije
- 1 specijalist medicinske radiologije
- 1 specijalizant medicine rada i sporta
- 1 specijalizant ginekologije i opstetricije
- 1 liječnik opće prakse

Od 4 stomatologa uposlana u Domu zdravlja jedan je specijalist ortodoncije.

Pored stalno uposlenih liječnika, imamo i 7 vanjskih suradnika specijalista:

- specijalist ortopedije,
- specijalist psihijatrije,
- specijalist oftalmologije,
- specijalist pulmologije,
- specijalist kirurgije i
- specijalist fizijatrije.

Suradnici su angažirani radi poboljšanja zdravstvene zaštite u našoj ustanovi kako pacijenti ne bi morali odlaziti na pregled u SKB Mostar.

Hitna medicinska pomoć je organizirana kroz turnuse medicinskih tehničara i vozača te dežurstva liječnika. Uz to postoji i pripravnost laboratorijske i radiološke službe.

U sastavu Doma zdravlja „Rama“ su i 4 sektorske ambulante (Orašac, Rumboci, Uzdol i Gračac) u kojima su stalno uposlene medicinske sestre.

Njega bolesnika kao i palijativna njega obavlja se kroz ambulante obiteljske medicine i hitnu službu u slučaju potrebe.

Cijepljenje djece je organizirano tako da se roditelji sa djecom pozivaju po planiranom rasporedu, a zbog izbjegavanja nepotrebnih gužvi i čekanja. U prethodnoj godini cijepljeno je 500 djece.

Dom zdravlja obavlja i sistematske preglede djece pri upisu u prvi razred, kao i sistematske preglede djece i omladine koji su članovi sportskih klubova u našoj općini.

Tijekom 2022. godine je obavljen je sljedeći broj pregleda:

- služba obiteljske medicine - 13.625 posjeta liječniku i 2.436 sistenatskih pregleda pacijenata
- HMP – 2.841 pregled pacijenata i 4.839 usluga ostalih zdravstvenih djelatnika
- 587 hitnih medicinskih transporta
- 1.663 kućne posjete.

Laboratorij Doma zdravlja svakodnevno radi velik broj laboratorijskih pretraga, dok se dijagnostički nalazi koji spadaju u sekundarnu zdravstvenu zaštitu rade u laboratoriju SKB Mostar. U našoj ustanovi je organizirano uzimanje uzoraka i njihov transport u SKB Mostar kako bi našim pacijentima, pogotovo onim s malignim bolestima smanjili poteškoće putovanja kao i dodatne troškove. Do kraja 2022.godine u laboratoriju je registrirano 6.140 pacijenata, a urađeno je ukupno 136.898 analiza.

U stomatološkoj službi bilo je 5817 usluga. Urađeno je 77 ortodontskih aparatića.

Služba za zdravstvenu zaštitu žena je u ovom periodu uradila 191 PAPA briseva, pretrage koje se rade u svrhu prevencije karcinoma maternice.

Radiološka služba je evidentirala 3.873 pacijenata i uradila 6.971 usluga. Urađeno je 278 mamografija, od čega je 228 urađeno u sklopu Programa ranog otkrivanja raka dojke pokrenutog od strane Ministarstva zdravstva.

Na odjelu fizikalne medicine i rehabilitacije pregledano je 432 pacijenta, a 6.631 pacijenata je koristio usluge Odjela za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.

Higijensko-epidemiološka služba je u prošloj godini je uradila 985 briseva nazofarinksa za PCR testiranje te 1.751 antigensko testiranje na COVID-19. Veliki broj testova je urađen u prostorijama Doma zdravlja ali su, ako je to bilo potrebno, testiranja provedena u kući bolesnika. Cijepljenja protiv COVID-19 je bilo 126.

Zaključak

Tijekom 2022.godine došlo je do poboljšanja higijensko-epidemiološke situacije vezano za epidemiju COVID-19 pa su i potrebe za tim uslugama znatno smanjene.

Na žalost, znatno je veći broj pacijenata koji se javljaju liječniku zbog najčešćih bolesti današnjeg vremena kao što su bolesti kardiovaskularnog sustava i maligne bolesti. Rano otkrivanje ovih bolesti znatno poboljšava prognozu i odgađa teške posljedice kao što je srčani ili moždani incident, a u najgorem slučaju povećanu smrtnost. Iz tog razloga naglašavamo potrebu rane prevencije bolesti koje je moguće prevenirati kroz zdrave stilove života, tjelesnu aktivnost i prehranu. Također je važno sudjelovati u preventivnim programima ranog otkrivanja karcinoma kako bi uspijeh liječenja bio što bolji.

Zdravstveni djelatnici su tu da obave svoj dio posla, ali važno je uključivanje i svih drugih, od pojedinca koji vodi brigu o svom zdravlju pa do cjelokupnog društva.

U tom smislu važno je da se svi odazovu na preventivne preglede za rano otkrivanje karcinoma dojke, kao i ostale preventivne preglede. Ove godine u suradnji s Ministarstvom branitelja HNŽ/K nastavljamo preventivne preglede branitelja koji su bili prekinuti tijekom pandemije COVID-19.

Kad su u pitanju bolesti srca i krvnih žila nadamo se da ćemo kroz ovu godinu nabaviti ergometar što bi uz postojeći UZV aparat, a nakon povratka doktora sa subspecijalizacije, moći napraviti kompletni kardiološki pregled u domu zdravlja.

V.d. ravnatelja:
Dra. Mara Anđelić